

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/449/2013
Identifikačné číslo spisu: 5611209279
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5611209279.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky N. T., bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. Janou Čončolovou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Štúrova č. 17, proti odporcovi Ing. Ľubomírovi Švandovi podnikajúcemu pod obchodným menom Ing. Ľubomír Švanda - DANARIK, s miestom podnikania v Liptovskom Mikuláši, Okoličné č. 187, zastúpenému advokátskou kanceláriou JANČI & Partners, s.r.o. so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska č. 695, IČO: 47258748 o zaplatenie 8 769,60 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 8 Cpr 1/2011, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. júna 2013 sp. zn. 7 CoPr 2/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke do troch dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 138,94 € na účet JUDr. Jany Čončolovej, advokátky so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Štúrova č. 17.

Odôvodnenie

Navrhovateľka sa v konaní domáhala, aby odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť jej sumu 8 769,60 €, ktorá predstavuje odporcom dosiaľ nezaplatenú odmenu za výkon činnosti pracovného asistenta odporcu za obdobie od augusta 2008 do 19. januára 2010. Uviedla, že u odporcu pracovala na základe pracovnej zmluvy z 3. decembra 2007 ako účtovníčka v pracovnom pomere s dohodnutou mesačnou mzdou 18 000 Sk; pracovný pomer bol dojednaný na dobu neurčitú. Súbežne s výkonom práce účtovníčky navrhovateľka na základe zmluvy z 26. februára 2008 o poskytovaní pomoci pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti (ďalej len „zmluva o poskytovaní pomoci“) vykonávala u odporcu od 1. februára 2008 do 19. januára 2010 aj prácu jeho pracovnej asistentky. Zmluva o poskytovaní pomoci bola uzavretá na dobu neurčitú a nebola vypovedaná, ani iným spôsobom ukončená. Odporca a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (ďalej len „ÚPSV“) uzavreli 20. marca 2008 podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti dohodu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na činnosť pracovného asistenta („ďalej len dohoda o poskytnutí nenávratného príspevku“), na základe ktorej ÚPSV poskytoval odporcovi od februára 2008

príspevky na kompenzáciu časti jej odmeny vo výške 15 000 Sk mesačne. Navrhovateľka tvrdila, že odporca jej platil len mesačnú mzdu za výkon práce účtovníčky podľa pracovnej zmluvy, nie však za výkon činností pracovnej asistentky. Nútil ju pri tom, aby do podkladov preukazujúcich vyplatenie odmeny za činnosť pracovného asistenta uviedla nepravdivé údaje v tom zmysle, že odmena jej bola vyplatená. Prácu u neho vykonávala do 19. januára 2010. Dňa 31. marca 2010 skončil jej pracovný pomer, odporca jej ale odmenu za výkon činnosti pracovného asistenta ani potom nezaplatil. V priebehu konania vzala návrh späť v časti, ktorou sa domáhala zaplataenia 2,04 €.

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo 4. februára 2013 č.k. 8 Cpr 1/2011-270 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 3 485,37 € s príslušenstvom (ktoré špecifikoval), konanie v časti o zaplataenie 2,04 € zastavil a návrh vo zvyšnej časti zamietol. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že navrhovateľka v pracovnom pomere vykonávala pre odporcu práce účtovníčky. Tento pracovný pomer neskončil a ani nebol „prerušný“ (ako tvrdil odporca). Na základe zmluvy o poskytovaní pomoci vykonávala pre neho od 26. februára 2008 do 28. februára 2009 aj činnosti pracovného asistenta. I keď dohoda o poskytnutí nenávratného príspevku predpokladala, že navrhovateľke bude za činnosť pracovnej asistentky vyplácaná odmena 15 000 Sk, v skutočnosti jej vyplácaná nebola. Zo mzdových listov mal súd prvého stupňa preukázané, že odporca navrhovateľke v predmetnom období vyplácal iba mzdu dojednanú v pracovnej zmluve, z ktorej vykonával aj všetky povinné odvody. Na základe týchto skutkových zistení dospel k právnenmu záveru, že navrhovateľka sa dôvodne domáha zaplataenia odmeny za výkon činnosti pracovného asistenta podľa zmluvy o poskytovaní pomoci za obdobie od augusta 2008 do februára 2009. V tejto časti preto jej návrhu vyhovel. Vzhľadom na to, že od 1. marca 2009 už navrhovateľka v pozícii pracovnej asistentky nepôsobila, návrh vo zvyšku zamietol. Odporca sa dostal s plnením do omeškania, preto súd priznal navrhovateľke aj úrok z omeškania.

Na odvolanie oboch účastníkov Krajský súd v Žiline rozsudkom z 12. júna 2013 sp. zn. 7 CoPr 2/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny, pričom sa stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach odkázal (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu je správny záver súdu prvého stupňa, že v priebehu rokov 2008 a 2009 nebol skončený pracovný pomer účastníkov konania dohodou z dôvodu tvrdeného odporcom a že od 26. februára 2008 navrhovateľka vykonávala pre odporcu práce pracovného asistenta na základe zmluvy o poskytovaní pomoci. Dokazovaním neboli preukázané tvrdenia odporcu o skončení (resp. „prerušení“) pracovného pomeru. Tento pomer trval až do jeho skončenia 31. marca 2010. Súd prvého stupňa správne vychádzal zo mzdových listov navrhovateľky za rok 2008 a 2009 a uzavrel, že navrhovateľka v pracovnom pomere s odporcom poberala základnú mzdu vo výške 18 000 Sk (v roku 2009 v prepočte 597,49 €), z ktorej boli vykonávané odvody na nemocenské, zdravotné, starobné, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a preddavok na daň z príjmu. Táto mzda ale nekorešponduje s výškou odmeny 15 000 Sk uvádzanou v dohode o poskytovaní nenávratného príspevku. Podľa názoru odvolacieho súdu správne preto súd prvého stupňa uzavrel, že navrhovateľka má nárok na zaplataenie odmeny za výkon činností pracovného asistenta, tento nárok však uplatnila dôvodne (len) za obdobie od augusta 2008 do februára 2009, resp. nedôvodne za obdobie od 1. marca 2009 do 10. januára 2010.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal odporca dovolanie s odôvodnením, že v konaní došlo k vade uvedenej v 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Namietal tiež, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K odňatiu jeho možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že odvolací súd vydal tzv. prekvapivé rozhodnutie. Tvrdil, že prvostupňový a odvolací súd vychádzali z odlišných právnych záverov o konkrétnych činnostiach, ktoré navrhovateľka vykonávala pre odporcu a rozdielne posúdili obsah a vzájomný vzťah zmluvy o poskytnutí pomoci a dohody o poskytovaní nenávratného príspevku. Odvolací súd rozhodol bez toho, aby nariadil pojednávanie a zopakoval alebo doplnil dokazovanie. V dôsledku jeho nesprávneho postupu bol nepreskúmaný celý komplex odvolacích námietok odporcu a mnohé jeho argumenty zostali v konečnom dôsledku neposúdené. Odvolací súd sa nezaoberal ani vznesenou námietkou premlčania. Tieto procesné nedostatky viedli k tomu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, čo podľa názoru

dovolateľa zakladá vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Odporca v dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie veci v otázke (ne)skončenia pracovného pomeru, vyriešenie ktorej bezprostredne súvisí s posúdením dôvodnosti nároku uplatneného navrhovateľkou. Závažným nedostatkom je aj to, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal jeho žiadosťou o pripustenie dovolania. Z týchto dôvodov navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľka vo vyjadrení k dovolaniu označila rozhodnutie odvolacieho súdu za správne. Žiadala dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

1. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Predmetné dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. prípustné nie je.

2. Podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania odporcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

3. Dovolateľ namieta, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

3.1. Odporca zastáva názor, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch ako súd prvého stupňa (o konkrétnych činnostiach, ktoré navrhovateľka vykonávala pre odporcu, a tiež o obsahu a vzájomnom vzťahu zmluvy o poskytnutí pomoci a dohody o poskytovaní nenávratného príspevku) a domnieva sa, že ak odvolací súd napriek tomu nedoplnil alebo nezopakoval dokazovanie, odňal mu možnosť realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Najvyšší súd pri posudzovaní opodstatnenosti uvedenej námietky vzal na zreteľ, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7 (§ 213 ods. 1 O.s.p.). Ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd je teda zásadne (až na výslovne uvedené výnimky) viazaný skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom (vid' § 213 ods. 1 O.s.p.). Ak dospeje k záveru, že súd prvého stupňa v rámci dokazovania zaujal nesprávne skutkové závery, dokazovanie zopakuje. Na druhej strane nie je ale odvolací súd viazaný právnymi závermi, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa. Pokiaľ však k zmene jeho právneho náhľadu v porovnaní so súdom prvého stupňa dochádza preto, lebo odvolací súd za rozhodujúce pre posúdenie veci považuje také ustanovenie, ktoré súd prvého stupňa pri svojom doterajšom rozhodovaní nepoužil, vzniká odvolaciemu súdu osobitná poučovacia povinnosť v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p., účelom ktorej je predísť vydaniu tzv. prekvapivého rozhodnutia.

V danom prípade je z napadnutého rozsudku zrejmé, že odvolací súd postupoval podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa. Odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav, preto nemusel dokazovanie opakovať. Súd prvého stupňa skutkovo vychádzal zo zistenia, že odporca navrhovateľke neplatil odmenu za výkon činností pracovnej asistentky, i keď dohoda o poskytovaní nenávratného príspevku, ktorá bola uzatvorená podľa zákona č. 5/2004 Z.z. o službách v zamestnanosti, predpokladala vyplácanie tejto odmeny vo výške 15 000 Sk. Z dovolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že tento skutkový záver si osvojil aj odvolací súd.

Odvolací súd v porovnaní so súdom prvého stupňa nedospel ani k odlišným právnym záverom (k tomu vid' stranu 10 rozsudku). Je zrejmé, že právny základ rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu bol identický. Na tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu po právnej stránke nebolo z pohľadu výsledkov prvostupňového konania nečakané (nepredvídateľné) a nevyžadovalo postup odvolacieho súdu v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. (vid' tiež R 56/2012), nemení nič skutočnosť, že odvolací súd v napadnutom

rozsudku právne úvahy prvostupňového súdu doplnil (nad ich rámec ešte aj) vysvetlením vzájomnej obsahovej a časovej väzby zmluvy o poskytovaní pomoci a dohody o poskytovaní nenávratného príspevku, pričom poznamenal, že dohoda o poskytovaní nenávratného príspevku má znaky nepomenovaného právneho úkonu v zmysle § 51 Občianskeho zákonníka.

Dovolací súd preto považuje uvedenú námietku dovolateľa za neopodstatnenú.

3.2. Podľa názoru odporcu mu odvolací súd odňal možnosť pred súdom konať aj tým, že rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd nariadi odvolacie pojednávanie alebo toto pojednávanie nenariadi, rozhoduje odvolací súd, pričom nie je viazaný ani prípadným návrhom účastníka na nariadenie pojednávania alebo nesúhlasom účastníka s rozhodnutím o odvolaní bez nariadenia pojednávania (porovnaj tiež rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 51/2011).

Odvolací súd, ktorý sa v danom prípade v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami prvostupňového súdu, nemusel doplniť alebo zopakovať dokazovanie. Súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania a v preskúmvanej veci nešlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. Podľa názoru dovolacieho súdu nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Obsah spisu teda nenasvedčuje tomu, že by sa postup odvolacieho súdu priečil § 214 O.s.p.

Postupom súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohla byť odporcovi odňatá možnosť realizovať jemu patriace procesné oprávnenia.

3.3. K námietke odporcu že odvolací súd sa nevyjadril k všetkým dôvodom obsiahnutým v jeho odvolaní, treba uviesť, že obsahovou zložkou každého odvolania sú odvolacie námietky, podstatu ktorých logicky a nevyhnutne tvorí vždy argumentácia dovolateľa, že postup súdu prvého stupňa alebo jeho rozhodnutie sú z toho - ktorého dôvodu nesprávne. Pokiaľ by za správny mal byť považovaný názor, že odvolací súd musí vždy reagovať úplne na všetky dôvody odvolania, bolo by ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. nepoužiteľné. Odvolací súd môže podľa tohto ustanovenia postupovať, ak sú splnené dve podmienky: a/ výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia je vecne správny, b/ odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že tieto podmienky sú splnené, má aplikácia § 219 ods. 2 O.s.p. oporu v zákone a nemôže byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Treba dodať, že aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň aj záver, že námietky vznesené dovolateľom nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v danom prípade dospel k záveru, že obe podmienky aplikácie § 219 ods. 2 O.s.p. sú splnené. Postup pri aplikácii ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ktorý zvolil odvolací súd, nevykazuje v danom prípade znaky procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (v súvislosti s tým vid' tiež ďalej bod 3.6.).

3.4. K tej časti dovolania, v ktorej odporca namieta nesprávnosti postupu súdov v procese dokazovania

a hodnotenia jeho výsledkov, prípadne pri obstarávaní skutkových podkladov pre rozhodnutie, dovolací súd uvádza nasledovné:

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Treba dodať, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Odporcom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým (údajne) dospeli v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania; vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

3.5. Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd sa dopustil závažného pochybenia tým, že nerozhodol o jeho návrhu na pripustenie dovolania.

Najvyšší súd už vo viacerých prípadoch zdôraznil, že oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. výlučne odvolaciemu súdu. Posúdenie, či ide o riešenie právnej otázky zásadného významu, prislúcha výlučne odvolaciemu súdu.

Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania nepriznáva „procesné oprávnenie domôcť sa vyslovenia prípustnosti dovolania“. Ak odvolací súd nevyhoví účastníkovi a nevysloví prípustnosť dovolania, dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustné nie je. Tým, že odvolací súd nevysloví prípustnosť dovolania (i keby v konaní išlo o otázku zásadného právneho významu), nedochádza k odňatiu žiadneho procesného oprávnenia účastníka (viď obdobne viaceré uznesenia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 296/2012 a 3 Cdo 94/2014).

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, v zmysle ktorého „zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva povinnosť odvolacieho súdu vyhovieť požiadavke účastníka konania na pripustenie mimoriadneho opravného prostriedku proti jeho rozhodnutiu z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Posúdenie prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku z uvedeného dôvodu je na úvahe odvolacieho súdu, pričom táto úvaha nemusí byť zdôvodnená“ (porovnaj II. ÚS 348/08).

3.6. K tej časti dovolania, v ktorej odporca namieta, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS

364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

V danom prípade dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

4. Niektoré formulácie obsiahnuté v dovolaní nasvedčujú tomu, že odporca zastáva názor, podľa ktorého v konaní došlo k tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

„Iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

I keby teda v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť dovolania odporcu.

5. Odporca tiež namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011,

6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Vzhľadom na to, že odporca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok vecnému posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

6. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

7. So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania odporcu nevyplýva z § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia odporcom namietanej procesnej vady (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

8. V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátky za jeden úkon právnej služby, a to vypracovanie jej vyjadrenia k dovolaniu odporcu z 29. novembra 2013 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 131,13 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné [§ 16 ods. 3 vyhlášky (7,81 €)] predstavuje spolu 138,94 €. Pokiaľ navrhovateľka, zastúpená tou istou advokátkou už v odvolacom konaní, požadovala náhradu trov dovolacieho konania aj za iné úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia), dovolací súd jej v súlade so zaužívanou praxou najvyššieho súdu (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 145/2010, 3 Cdo 339/2013, 5 Cdo 51/2009, 3 Cdo 446/2013) náhradu trov za tieto úkony nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.